

Българска Педиатрична Асоциация

Bulgarian Pediatric Association

Становище

на участниците в 3-та експертна среща на тема
„Ваксините - ефективен инструмент на общественото здраве“,
24-25 февруари 2017, Панагюрище, хотел „Каменград“
Организатор БПА

На 24-25 февруари в Панагюрище се проведе Третата експертна среща, инициирана и организирана от БПА с цел да се обсъди състоянието на имунизационната програма в България и доколко е осъществен напредък по обсъдените проблеми от Втората експертна среща (19 – 20 февруари 2016 г., София (*приложение № 1*)).

По време на срещата (*приложение № 2*) бяха засегнати важни теми, свързани с ваксинопрофилактиката, като резултатите от изпълнението на имунизационния календар в РБ през 2016 г., регистрираните от ИАЛ нежелани лекарствени реакции след ваксинации за 2016 г. Отчете се, че националната програма за ротавирусна ваксинация най-сетне е задействана. Очаква се през следващата година да се отчетат първите резултати от нейното приложение. Отново се обсъди състоянието на програмата за ваксинопрофилактиката на сезонния грип, за подобряване на надзора върху ваксинопредотвратимите заболявания и за перспективите за създаване на уеб-базиран регистър.

Ваксиналната кампания „**Ваксинко**“ продължава и бе отчетено нейното развитие. Представиха се нови данни върху проучвания за нагласите на населението към имунизационните програми. Обсъдиха се проблемите, свързани с антиваксиналните движения.

Всичко това е в съответствие с европейския план за действие по отношение на ваксините 2015 – 2020 г. (WHO European Vaccine Action Plan 2015-2020 <http://www.euro.who.int>).

Голяма част от проблемите, дискутирани на срещата, са предмет на обсъждане и от страна на работната група по ваксините на Европейската академия по педиатрия от 30 май 2015 г. в Братислава (*приложение № 3*).

Настоящата експертна среща на водещи специалисти е резултат от решението на БПА ежегодно да организира подобен форум, имайки предвид важността и значението на имунопрофилактиката.

В Третата експертна среща участваха специалисти в областта на епидемиологията, инфекциозните болести, вирусологията и педиатрията, представители на държавната администрация, проф. В.Арунас_ представител на Литовската педиатрична асоциация и член на УС на ЕАП, на фармацевтичната индустрия и на специализирани медицински издания („Практическа педиатрия“, МедИнфо и Здравен навигатор). В докладите и дискусиите участваха около 50 души (*приложение № 4*).

Основният акцент на третата среща бе подготовка на предложение до правителството и МЗ за разработка на **„Национална програма за оптимизиране на ваксинопрофилактиката в страната“**.

Във финалната дискусия участниците приеха становище за съдържанието на подобна програма, което е представено по-долу.

Разумно би било за подготовката на Програмата да се състави експертна група, определена от Министерството на здравеопазването, Министерството на образованието, Агенцията за закрила на детето и ИАЛ, в която да се включат и представители на професионалните педиатрични асоциации, представители на медиите, индустрията и всички институции с ангажимент към здравето на децата в България.

Смисълът на програмата е да обхваща всички аспекти на ваксинопрофилактиката – снабдяване, съхранение и транспорт на ваксините, изпълнение на имунизационния календар (от задължителни и препоръчителни ваксини), електронен регистър, начин на подаване, регистрация и анализ на нежеланите реакции, процедури за внедряване на нови ваксини, респективно отказ (при необходимост), мониторинг на ваксинопредотвратимите заболявания, методика за икономически анализ при промяна в Националния имунизационен календар, постоянно действаща проваксинална кампания и др.

Участниците в срещата се обединиха около следното примерно съдържание на подобна програма:

1. **Органи на управление на процесите в областта на имунопрофилактиката.**
2. **Регистрация и контрол (надзор) на изпълнението на имунизационния календар**
 - 2.1. Електронен регистър - част от базата данни в областта на здравеопазването.
3. **Организация на търговете, доставка, съхранение и транспорт на ваксините, включително пътя на ваксината до лекарския кабинет и съхранението ѝ там**
4. **Имунизационна програма (календар) - задължителни и препоръчителни ваксини**
 - 4.1. Процедури за изпълнение в условия на недостиг на биопродукти
 - 4.2. Процедури за изпълнение в условия на замяна на биопродукти (от различни производители, с различен брой компоненти)
 - 4.3. Периодично обсъждане на имунизационния календар, постигнатия обхват и процедура за промени
 - 4.4. Алгоритъм за поведение спрямо лица, отказващи имунизации. Информирано съгласие – правни, етични, социални и др. последици
 - 4.5. Алгоритъм за поведение при мигрантски потоци
5. **Изпълнение на имунизационната програма**
 - 5.1. Общопрактикуващи лекари - необходимост от оптимизация на дейността
 - 5.2. Прецизно описание на противопоказанията за ваксинация
 - 5.3. Правила за имунопрофилактика при специфични групи деца - недоносени, с хронични заболявания, имунодефицит и др.
6. **Процедура за съобщения на нежелани лекарствени реакции**
 - 6.1. Изработване на работеща и експедитивна процедура за анализ и проследяване на случаи, при които има съмнение за сериозна нежелана реакция от ваксина

- 6.2. Засилване на контрола по съобщаване на нежелани реакции от изпълнителите на имунизационната програма
- 7. Обучение и информация в областта на ваксинопрофилактиката**
- 7.1. Качество на учебния материал на ниво студенти и специализанти
- 7.2. Редовна актуализация
- 7.3. Периодично задължително обучение в рамките на системата за продължаващо медицинско обучение
- 7.4. Система за своевременна информация на здравните специалисти при промени в имунизационната програма или други събития свързани с имунопрофилактиката
- 7.5. Особенности в производството на ваксини
- 7.6. Система и обучение на здравните журналисти по темата
- 8. Анализ на нагласите на населението и ежегодна национална информационна кампания за ползите и значението на имунопрофилактиката**
- 8.1. Проучване на нагласите на населението към ваксинопрофилактиката
- 8.2. Професионален анализ на антиваксиналните движения и изработване на методи за противодействие
- 8.3. Разработване и провеждане на ежегодна национална информационна кампания, отчитаща резултатите от анализа по т. 8.1 и 8.2.
- 9. Създаване на web базиран, постоянно актуализиращ се референтен източник на информация по всички проблеми на ваксинопрофилактиката – достъпен и ползващ се с доверие сред българското население**

Участниците в срещата се обединиха около идеята, че изработването на програма за оптимизиране на ваксинопрофилактиката в България ще бъде полезна най-малко в две насоки: 1. Да се направи подробен анализ на дейността в тази област и се разработят политики и механизми за преодоляване на констатирани слабости. 2. Цялостната политика на държавата ще е представена във всичките ѝ детайли в общ документ,

което би трябвало да улесни координацията между институциите и организациите, които имат отношение към имунопрофилактиката.

В крайна сметка този основополагащ документ ще улеснява по-нататъшното усъвършенстване на имунопрофилактиката в България.

Този текст е съгласуван с участниците в експертната среща

Проф.Владимир Пилософ
(Председател на БПА)

София 30 юни 2017 г.